



Sobota, 12. 1. '08 ob 19.00 (ponovitev 19. 1. '08 ob 10.00) TOMAŽ GROM: Sonce in sončice (Zavod Sploh, Ciciban- Cicido, 2007) (87

bralcev)

Sobota, 12.01.2008

Mario Batelič

* “Šala je resna stvar”, je bojda ob neki priložnosti povedal Winston Churchill in enako bi lahko zatrdili za otroške pesmi. Z njimi se ni za hecati, čeprav so lahko hecne za znoret' ... Kar nekaj takšnih najdemo na nadvse simpatičnem albumu sonce in sončice, na katerem je Tomaž Grom uglasbil pol ducata pobalinskih verzov Toneta Pavčka, prav vsaka pesem pa je s prevodom v tuj jezik in ustrezno vokalno interpretacijo dobila svojega nagajivega dvojčka, ki meče novo luč tudi na slovensko zapete pesmi.

Pesmice oziroma songi, saj so bili isti komadi uporabljeni tudi v otroški gledališki igri z enakim naslovom, nas namreč popeljejo širom sveta, saj se Grom pri uglasbitvah ni omejeval na domačijsko zvočnost. Marsikatera takšna “tuja” ozvočitev pa pride do konca na plano šele, ko slišimo neslovensko različico pesmi. To sicer ni pravilo, a nas tujejezična različica z izbranimi inerpretatorji, ki jim je izbran tuj jezik materni, marsikdaj preseneti, da znova posežemo po slovenski varianti in se čudimo, češ le kako nisem prej zapopadel, da tole zveni precej makedonsko, denimo, ali pa japonsko.

Grom, ki ga sicer kot kontrabasista in laptopaša poznamo iz številnih zasedb in projektov, predvsem iz polja radikalnih zvočnih eksperimentov (glasba za nemi film Trpljenje Device Orleanske, iz zasedbe Tilt, Lolita Libre, Alzheimer3, Bast in CPG Impro ter številna glasba za odrske in plesne predstave), se na tem albumu predstavlja kot pretanjen avtor, ki je zapopadel hkratno lahkotnost in zahtevnost formata pesmi za otroke. Obenem se razkrije kot odličen poznavalcev številnih glasbil, saj poleg matičnega velikega basa poseže še po četici igral, ki si zaslužijo, da jih prav vse naštejemo – violina, kitara, bendžo, harmonika, piščali, ksilofoni, tolkala, sintetizator zvoka in igrače.

V tankju pretanjeno in vneseno odigrane sočne in poskočne godbe mu pomagata tolkalec Marjan Stanić in trobentač Matija Vastl; slednji se pojavi tudi kot eden izmed številnih pevcev, ki pa jih je preveč, da bi jih naštevati. Med njimi najdemo otroške glasove – tako posamične kot zborovske – ter nekaj odraslih, uveljavljenih pevcev, kot so denimo Vesna Zornik iz Katalene, Ljuben Dimkaroski iz slovensko-makedonske vokalne zasedbe Pella ter pri nas živeča ruska glasbena družina Guščin iz zasedbe Ira Roma. Poleg slovenščine tako na albumu slišimo še makedonščino, danščino, japonsščino, albanščino, romunščino in ruščino.

Glede na glasbeno zgodovino Tomaža Groma nas slišano zelo preseneti in tudi potrdi naše domneve, da gre za enega zvočno najbolj razgledanih izmed domačih ustvarjalcev nekonvencionalnih zvokov. Pesmi z albuma sonce in sončice po vsem svetu, ki je doživel imenitno promocijo, saj ga dobite zraven januarske številke revij Ciciban in Cicido, enkrat zazvenijo kot ljudske, drugič spet kot kakšne novovalovske ali artrockovske domišljijske

intervencije. Ves čas pa v godbi dominira zvočna raznolikost in igrivost. Nenavadne sinkopirane melodije, manjši ali večji odkruški različnih tradicionalnih godb, suverena in sugestivna vokalna podaja številnih gostov, občasni izbruhi jazzovske ali improvizirane godbe ... vse to naredi iz te po dolžini sicer precej kratke stvaritve pravcato zvočno in idejno mojstrovino, ki priča o starem, a marsikomu še nerazkritej dejstvu, da tiči v jedru vsakega resnega ustvarjanja otroška želja po igrivem raziskovanju in odkrivanju neznanega!

pripravil Mario Batelič